

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ephesini Concilii Generalis Pars III. Sub Cælestino papa I. anno CCCCXXXI.

Parisiis, 1644

Homilia Pavli episcopi Emiseni, habita XXV. dies Decembris, in magna Alexandriae ecclesia, praesente beato Cyrillo, de natiuitate Domini & saluatoris nostri Jesu Christi, & quod beata virgo Maria sit ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15241

ANNO
CHRISTI
431.

καὶ αἰάδεμα ἰζομεν τὰς Φαύλας
αὐτῶ καὶ βεβήλοισι καινοφωρίας, διὰ
τὸ τὰς πατρῶν ἡμῶν ἀγίας τῆς θεοῦ ἐκκλη-
σίας πλὴν ὀρθῶ καὶ ὑγιῆ ἐξηκέναι
πίστιν, καὶ φυλάττειν, καὶ παραδι-
δόναι τοῖς λαοῖς, κατὰ τὴν ἡμετέραν
ὁσιότητος. σωμανοδῶμεν ὅ καὶ τῆ χρο-
τονία τῆ ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλέστατου
ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ τῆς Κων-
σταντινουπόλεως ἀγίας τῆς θεοῦ ἐκκλη-
σίας· καὶ * κοινωτικοὶ πᾶσιν ἐσμεν
τοῖς κατὰ πᾶσαν πλὴν οἰκουμένην θεο-
σεβέστατοις ἐπισκόποις, ὅσοι πλὴν ὀρ-
θῶ καὶ ἀμώμητον * πίστιν ἔχουσιν τε
καὶ * κηρύττουσιν. ἐρρώμεθα, ὑπερ-
βυζήμενος ἡμῶν διατελοῖς, δεασοτα
θεοφιλέστατε καὶ ὁσιώτατε. καὶ πάντων
ἐμοὶ γνησιώτατε ἀδελφέ.

* κοινωτι

* ἐχούσι

* κηρύτ-
τουσιν.

tum prauas illius profanasque
votum nouitates anathematiz-
zare, propterea quod ecclesie
Dei, quæ apud nos sunt, rectam
sanamque fidem teneant, il-
lamque custodiant, ac populis,
quemadmodum & vestra quo-
que sanctitas, tradant. Consen-
timus autem & in ordinatio-
nem quoque sanctissimi piissi-
mique Maximiani sanctæ Dei
ecclesie Constantinopolitane
episcopi: & communicamus
vniuersis orbis terræ religiosis-
simis episcopis, rectam incul-
patamque fidem habentibus &
* retinentibus. Vale, domine
piissime & sanctissime, frater-
que mihi sincerissime, ac pro
nobis orare perge.

* prædican-
tibus.

ΟΜΙΛΙΑ ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙ-

σκοπού Εμίσης, λεχθεῖσα κθ'.
Χοιὰκ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ
Ἀλεξανδρείας, καθεμῆρου τῆ μα-
καρίου Κυρίλλου, εἰς πλὴν γήνη-
σιν τῆ κωίου καὶ σωτήρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὅτι θεοτόκος ἡ
ἀγία παρθένος Μαρία· καὶ ὅτι οὐ
δύο υἱοὶ λέγομεν, ἀλλ' ἓνα υἱὸν καὶ
κύριον Θεοῦ Χριστόν. καὶ εἰς Θεο-
χεπίσκοπον ἐγκώμιον.

ΕΥΚΑΙΡΟΝ σήμερον πλὴν ὑμε-
τέρου παρακαλέσαι διδάξαι,
ιερὸν ἵνα χορὸν ἅμα ἡμῶν συστήσασθε,
ὅ μὴ τῶν ἀγίων ἀγγέλων ἀναβοῆσαι·
δόξα ἐν ὑψέσις θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰ-
ρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις βίβησιν. σήμερον
γὰρ ἡμῶν παιδίον ἐγενήθη, ἐφ' ᾧ πᾶσα
ἡ ὀρεμυὴ καὶ ἀόρατος κτίσις βεβαίως
τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας κέκτηται.

HOMILIA PAULI

episcopi Emiseni, habita * vi-
gesimo nono die mensis Chæac,
in magna Alexandria ec-
clesia, præsentē beato Cyrillo,
de natiuitate Domini & sal-
uatoris nostri Jesu Christi, &
quod beata virgo Maria sit
Dei genitrix, & quod non
duos, sed unum Filium &
Dominum Christū dicamus:
& laus archiepiscopi Cyrilli.

* Eφ xxxv.
dies Decem-
briū.

OPPORTVNVM est hodierno
die vestram pietatem hor-
tari, vt sacrum quemdam nobis
cum chorū constituatis, vna-
que cum sanctis angelis excla-
memus: Gloria in excelsis Deo,
& in terra pax, in hominibus bona
voluntas. Nam hodie puerulus
nobis natus est, in quo vniuersa
visibilis inuisibilisque creatura
solidam salutis spem obtinet.

CA. XXXI.

Luc. 1.

Hodie supernaturale puerperium editur, & virginis nuptiarum expertis soluitur partus. O rem admirandam! Parit virgo, & manet virgo: fit mater, neque omnia tamen, quæ matres solent, experitur. Peperit enim vt matribus mos est, virgo tamen remansit præter mulierum parturientium legem. Hoc miraculum olim propheta Isaias præuidens exclamabat: *Ecce virgo in utero habebit, & pariet filium: & vocabitur nomen eius Emmanuel.* Quod euangelista exponens, idem sonare docuit, quod, Nobiscum Deus. Parit itaq; Dei genitrix Maria Emmanuelem.

Isa. 7.

Math. i.

Populus acclamauit: Ecce fides hæc est, Dei hoc donum est, orthodoxe Cyrille: istud audire quærebamus. Qui ita non loquitur, anathema sit. Profecutus est episcopus Paulus:

Qui ita non dicit, intelligit, ac sentit, anathema sit ab ecclesia. Peperit proinde nobis deipara Maria Emmanuelem: Emmanuelem autem, hoc est, Deum hominem factum. Nam Deus Verbum, qui ante sacula arcano ineffabilique modo ex Patre genitus est, nouissimis temporibus natus est ex muliere. Natura namque nostra perfecte assumpta, humanitateque ex prima conceptione sibi coniuncta, ac nostro corpore sibi in templum fabricato, ex deipara Virgine Deus perfectus, & homo itidem perfectus prodiit. Nam duarum naturarum perfectarum concursus, humanæ scilicet & diuinæ, vnum nobis constituit Filium, vnum Christum, vnum Dominum.

σήμερον ἡ ὑπερφύσης λύεται λοχία, καὶ τῆς ἀπειρογάμου παρθένου λυόνται αἱ ὡδίνες. ὡς τὸ θαύματος. ἕκτει ἡ παρθένος, καὶ μὴ γίγνεται μήτηρ, καὶ οὐ πάντα τὰ μήτρως ἀκριβῶς ὑπομύρει. * ἔτεκε μὲν γὰρ ὡς νόμος γυναικῶν ἡ παρθένος, ἔμεινε δὲ παρθένος, ὡς οὐ νόμος τῆς ὑκλύσεως γυναικῶν. ἀνώθεν παρορθημένος ὁ παρορθητής Ησαίας τὸ θαύμα, ἐβόα· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ. τὸ διασαφῶν ὁ διάγρησις εἶπεν, ἐρμηνεύον μὲν, μὴ ἡμῶν ὁ θεός. ἕκτει οὖν ἡ θεοτόκος Μαρία Ἐμμανουήλ.

ANNO
CHRISTI
431.

* ἕκτει

Ἐβόησεν ὁ λαός· ἡ πίστις ἰδοὺ αὐτῆ ὅτι· θεοῦ δῶρον, κύριλλε ὀρθόδοξε· τὸ ἀνοδοσαί ἐζητοῦμεν. ὁ τὸ μὴ λέγων, ἀνάθεμα ἔστω. λοιπὸν εἶπεν ὁ ἐπίσκοπος Παῦλος·

* αὐτῆ

Ὁ τὸ μὴ λέγων, καὶ νοῦν, καὶ φρονῶν, ἀνάθεμα ἔστω διὰ τῆς ἐκκλησίας. ἔτεκεν οὖν ἡμῖν ἡ θεοτόκος Μαρία Ἐμμανουήλ· Ἐμμανουήλ δὲ, θεὸν ἐνδυσθησάντα. ὁ γὰρ παρὰ τῶν αἰώνων ἐκ πατρὸς ἀφῆρητος καὶ ἀνεκφραστῶς ἡνωθεὶς θεὸς λόγος, ἐπ' ἐξαπὼν τῶν ἡμερῶν ἕκτειται ἐκ γυναικός. τίω γὰρ ἡμετέραν τελείως ἀειληφῶς φύσιν, καὶ τὸ ἀνθρώπινον ἐκ πατρὸς ἐκ πατρὸς συλλήψως οἰκειώσας ἑαυτῶν, καὶ τὸ ἡμετέρον σῶμα ναὸν ἑαυτῶν κατασκιδασάμενοι, παρορθηθῆναι ἐκ τῆς θεοτόκου, θεὸς τελείος, καὶ ἀνθρώπος τελείος ὁ αὐτός. δύο γὰρ φύσεων τελείων συνδρομῆ, θεοτόκος φημι καὶ ἀνθρώποτοκος, ἕνα ἡμῖν ἀπέτελεσεν υἱόν, ἕνα Χριστόν, ἕνα κύριον.

* ἀνθρώπινον

ANNO CHRISTI 431

Ο λαός ἐβόησε· καλῶς ἦλθεσ ὀρθόδοξε Ἐπίσκοπε· ὁ ἄξιός τῶ ἁγίου. Χριστιανοὶ λέγουσι· θεοῦ δῶρον, Κύριλλε ὀρθόδοξε. ὁ Ἐπίσκοπος Παῦλος εἶπεν·

Ἦδεν καὶ γὰρ ἀγαπῆτοί, ὡς πατρὶς ὀρθόδοξον ἀφικόμενον πατέρα. διὰ τὴν τετραάδα, οὐ τετράδα θεοσκυωδῶν, πατέρα, καὶ υἱόν, καὶ πνεῦμα ἅγιον. διὰ δευτερεύοντα δὲ τῶν λέγοντας δύο υἱοὺς, καὶ τῶν ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλομεν παρολόγων. οὔτε οὐδὲ δύο υἱοὺς λέγουμεν, οὔτε ψεῦδος ἀνθρώπων
Ⓞ Εμμανουὴλ, Ⓞ ἐκ τῆς θεοτόκου γυναικέντα, οὔτε χρεῖτος ἠξιαμύων, ὡς παροφῆτων, ἢ ὡς δικαίων, πλέον τῶν ἄλλων. ἐν αὐτῶν γὰρ κινδύνισε κατεκλῆσαι πᾶν τὸ πλῆθος τῆς θεότητος σωματικῶς, τυτέστιν, ὡς ἐν ἰδίῳ σώματι· τὸ γὰρ ἡμέτερον, ἴδιον ἐποιήσατο σῶμα. Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πρὸς τε δευτερεύοντα ἰ ἐκκλησία τῆς θεοῦ· Ἐπὶ ταύτῃ τῇ παροδοκίᾳ, * Ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας ἔδειτο τὰ θεμέλια τῆς ἐκκλησίας ὁ δευτερεύων θεός. * ὅτε οὐδὲ ἦλθεν ὁ δευτερεύων Χριστὸς Ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἠεὶ τὰ τῶν μαθητῶν, λέγον· ἵνα με λέγουσιν Ⓞ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι Ⓞ υἱὸν τῆς ἀνθρώπου; λέγουσιν Ⓞ ἀπόστολοι· Ⓞ μὲν Ἠλίαν, ἔπειτα δὲ Ἱερειμίαν, ἢ ἕνα τῶν παροφῆτῶν. * καὶ λέγει· ὑμεῖς, τυτέστιν, ἢ ἐμὴ ἐκλογὴ, τὰς διεφθαρμένας λέγετε δόξας, ὅτι Ⓞ μὲν Ἠλίαν ἔλεγον, ἔπειτα δὲ Ἱερειμίαν, ἢ ἕνα τῶν παροφῆτῶν· ὑμεῖς δὲ, Ⓞ ἀπακορευθέντες μοι τρεῖς ἔτη, ἔιδόντες μοι πλὴν δυνάμιν, καὶ πᾶν πρῶτα, καὶ δευτερεύοντά με Ἐπὶ θαλάσσης περιπατοῦντα, Ⓞ τραπέζαν μοι κοινωνήσαντες, ἵνα με λέγετε;

Populus acclamavit : Bene venisti, orthodoxe episcopo : dignus digno coniungitur. Dicunt Christiani : Hoc Dei donum est, orthodoxe Cyrille. Episcopus Paulus subiunxit : Noram & ego, dilectissimi, quod ad orthodoxū patrem venirem. Neque enim nos quaternitatem adoramus, sed Trinitatem, Patrem videlicet, & Filiū, & Spiritum sanctum. Qui vero dicunt duos esse Filios, eos anathematizamus, & e sacris ecclesiæ septis explodimus. Non igitur duos filios asserimus, neque merum hominem Emmanuelem, qui ex deipara Virgine natus est; neque gratiam, veluti prophetā, aut iustum aliquem, plus aliis consecutū. In ipso enim complacuit omnem diuinitatis plenitudinem inhabitare corporaliter, hoc est, veluti in proprio corpore; siquidem corpus nostrum sibi propriū fecit. Super hanc fidem, super hanc spem, super hanc petram a Domino Deo posita sunt ecclesiæ fundamenta. Cum igitur Christus Dominus proficisceretur Ierolosymam, interrogabat discipulos suos, dicens : Quem me dicunt homines esse filium hominis? Apostoli dixerūt : Alii quidem Eliam, alii vero Ieremiam, aut vnum ex prophetis. Et dixit illis : Vos autem, hoc est, qui a me electi estis, falsas dicitis opiniones, quod alii quidem Eliam dicant, alii Ieremiam, aut vnum ex prophetis. Vos autem, qui me tres iam annos secuti estis, quique meam virtutem & prodigia vidistis, & me super mare ambulantem spectastis, & in eadem mensa mecum communicastis, quem me esse dicitis?

Coloss. 1. 2

Matth. 16.

Matth. 14.

* ὅτι τῆς

* ὅταν ἦεν ὁ δευτερεύων θεός

* λέγει πρὸς ὑμᾶς ἡς

ANNO CHRISTI 431

ANNO

ANNO

ANNO

ibid.

Mox Petrus apostolorum vertex, & os discipulorum respondit: *Tu es Christus Filius Dei vivi.* Tu es Christus natura constans gemina, utpote homo factus. *Tu es Christus.* Non dixit autem, *Filii*; sed, *Filius Dei vivi.* agnuit enim personæ unitatem. Rogemus itaque hunc Patrem, ut solitam nobis mensam apponat, preciosaque ac varia Spiritus sancti opsonia, doctrinæ craterem coronet, nec non ut nos illa ebrietate, quæ sobrietatis est mater, inebriet. Dicamus: *Exurge, o Pater, exurge gloria mea, exurge psalterium, & Spiritus sancti cithara.* Cui gloria & imperium in sæculorum sæcula. Amen.

Psal. 56.

EIVSDEM PAULI homilia in magna Alexandria ecclesia, Tibi sexta die, in Christi Domini & Salvatoris nostri natiuitatem, & in Cyrilli archiepiscopi laudem dicta.

* Apud nos est prima dies Ianuarii.

C. XXXII.

NVPER apud dilectionem vestram enixius differentes, finem sermoni imponere non valuimus, sed propter fratrum nostrorum frequentiam, certaminis locum deserere compulsi sumus. Sed age, rursus exuti, idem certamen denuo tentemus. Strenuus autem hic pater, & palæstræ huius magister, quod tum faciebat, etiam nunc faciat; iudicet de certaminibus. Tunc enim alacri vultu, blandaque arrisione pueri certamine se oblectari declarabat, dexteramque veluti oliuæ ramum obtendens, se a nobis stare

ἀθέτως ὁ κορυφαῖος τῆς ἁποστόλων, τὸ σῶμα τῆς μαθητῆς, ὁ Πέτρος· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ἡ διττὴ φύσις, ὁ ἐνανθρωπήσας· σὺ εἶ ὁ Χριστὸς· καὶ ἐκεῖ εἶπεν, * Ὁ υἱὸς, ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· * ἐπεὶ ἐπέγνω καὶ τὸ μοναδικὸν θεοσωπον. Ὁρακαλέσωμεν οὖν τὸν πατέρα, πλὴν σωτήριον παραθεῖναι ἡμῖν τράπεζαν, καὶ τὰ πολυτελῆ καὶ ποικίλα τοῦ πνεύματος ὁψία· σφραδαῖσαι τὴν κρατῆρα τῆς διδασκαλίας· καὶ μεθύσαι ἡμᾶς μέθῃ, σωφροσύνης μητέρα· εἰπωμεν, ὄξερόρητη, ὦ πατήρ, ὄξερόρητη ἡ δόξα σου· ὄξερόρητη ψαλτήριον, καὶ κίθάρα τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὦ ἡ δόξα καὶ τῷ κράτος εἰς τὸν αἰῶνα τῆς αἰώνων. ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΟΜΙΛΙΑ,
 λεχθεῖσα ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρέων, Τίβι ἕκτη· καὶ εἰς πλὴν ἐκκλησίαν τῆς κωρίου, καὶ σωτήριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κύριλλον ἐγκώμιον.

ΠΡΩΗΝ πρὸς πλὴν ὑμετέρων ἀγωνιστικώτερον διαλεγόμενοι ἀγάπῃ, πρῶτα ὀφείβηναι τῷ λόγῳ ἐκ ἰσότητων· σενοχωρία δὲ τῆς ἡμετέρας ἀδελφῶν ὄξωσεν ἡμᾶς τῶν σκαμμάτων. Φέρε οὖν αὐτῶν * ἰσοδοσοῦμενοι, τῆς αἰψῶν ἀψώμηθα παλαισμάτων. ὁ δὲ γυναιὸς οὗτος * πατήρ καὶ παιδοτελής ὅπως * ποτὲ ἐποίησεν, καὶ αὐτὸς ποιεῖτω· κρινέτω τὰ παλαισματα. καὶ γὰρ τότε * γεγανυμένοι τῷ θεῷ παῖδες, ὡς φαιδρῶν τῶν μειδιάματι ἐδείκνυτο χαίροντες τοῖς ἀγῶσι τῆς παιδός· καὶ θαλλοὸς δίκην πλὴν δεξιᾶν ἡμῶν ὀπί-